

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Сөвөдиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 136 (12526)

1984 чылдың июнь 12, вторник

1925 чылда үндөспөстүгүс

Өртөз 3 көп.

ЧАЙ-84

АРГАЛАРЫВЫС БАР

Чайның башкы айында школарының чайгы дыштанылганы эгелээ, ол күш-ажылдың, кадык-шыдык, дыштанылганы чай болган турар ужурут. Бо чайның бир онзагай талазы — школа реформазының баштайгы чайы. Школарының күш-ажылды дадыгышкынынын мурнакчы дуржулга тодараттырган, ол ышкаш үндөспөстүгүс шипитирлээри чугула айтырыглар тургустунган. Амдан эгелеп ол бүгүжө кичээлге салып, чаазы биле ажилдаары негетинип турар.

Өөредилге чыдынын соонда ажилыг, солун дыштанылганы чугула билдингир, ынчан уруглар кадыкшылын быжыглар, туруп шылапкан организмниң күжүн катап тургузар. Пионер лагерин — организмниң дыштанылганын кол хевир. Эрткен чылда республиканың шупту пионер лагерлеринге 13 муң ажыг уруглар дыштанып, кадык-шыдык, дыштанылганын. Ылангыя Володя Дубинин, «Орленок» болгаш В. И. Ленин аттыг «Тыва даг-дугу» комбинаттың «Тажик» пионер лагерлеринге уругларын дыштанылганын эки организмниң таан.

Бо чайын республиканың пионер лагерлеринге 15 муң хире уруглар дыштанып. Дыка хей уруглар чайгы дыштанылга үезинде ниниге ажилыг ажилга киржилер. Олар школарының дуржулга участоктарына, совхозтарын хову-шөлдеринге дүжүт өстүреринге, мал чеме белеткээринге, хой кыргындазына, геология болгаш археология экспедицияларына ажилдаарлар. Төрөөн черин өөренириниң похоттарына уруглар киржил, чурт шипинге турисчи аян-чоруктарын олар кытылар. Бо айда өөреникчилерин бүдүрүге бригадаларының республика следы болгаш школары аразына кездэс ажил-агый талазы биле профессионаларга конкуре болуп турар. Алаа бойдустун анык өнүктүрүлгө, арга-арыг бөлүктүрүн «ак-көк» база «ногаан» патрульдарынын ажилын дыкнаар. Ниниге ажилыг ажил-херектерге бүгү уругларын кириштирип, дыштанылганын күш-ажыл биле чединишкенин холбаарын чедип элери — кол сорулга.

Чайгы дыштанылга үезинде школарының идея-политиктиг, эстетиктиг болгаш күш-дамыр кижизилдигинче кол кичээлге салыры чугула. Школарының бүдүрүге бригадаларынын кижиги-нери болгаш өске-даа пионер лагерлеринде дыштанып турар уруглар чуртта болуп турар политиктиг хемчеглерге: «Тайбың дээш туржуп тур мен», «Мээң чуртум — СССР» деп экспедицияларга, «Делегейи буза тепсирин болдурбас бис» деп митингилерге болгаш манифестацияларга, империализмниң агрессия политиканын буруу шаап, дайында удуз кыйгырылгы хол үжүүнү чыылдазына болгаш өске-даа политиктиг хемчеглерге эң идея-кейлиг киржил ужурут.

Акы-думма совет урустарының улуг өг-бүлезинге каттыжканын бээр 40 чыл болуп байырлапта белеткеннип тура, пионерлер болгаш школары республиканың эрткен болгаш амгы үезинин дугайын тодаргай билеп ап, төрөөн суурунун, совхозунун, школазынын төөгүзүн тургустурунга, хоочуннарын сактыжкынынын бижиригине киржилер. Партияның болгаш күш-ажылдың хоочуннары биле, Ада-чуртун Улуг дайынын киржилчилери биле, күш-ажылдың мурнакчылары биле ужуражышкынынын ажилыг, солун болурун чедип элери. Лагерлерин бүгү хевирлеринге организмниң чорудар хемчеглер идеяныг утка-шынарлыг, кижизилдиге салдарлыг болуп ужурут.

Уругларын дыштанылганын организмниң эрттиреринге улус өөредилге организмни болгаш өске-даа хей-ини организмниң дээштик киржилгези негетинер. Эрткен чылдарын дуржулгазындан алгаш көөрге, бо ажилга чептер база илереп турган. Лагерлерге ажилдаар кадрларын шилип алыры, оларны аайлап башкаары — кол чүдүлгө бирээ. Лагерлер ажиттына бергенде безин чамдык отрядтар вожатыйлар чок, тускай мергежилдиг поварлар болгаш музыка ажилдакчылары чок болтулар таварылгалар тургулаан.

База бир чугула айтырыг. Өөреникчилерин дыштанылганын үезинде ниниге ажилыг ажилдаарга оларныг кижилгезинче улус өөредилге организмни, комсомол комитеттери чогуур кичээлге салбайн баары хаая эвес. Ылангыя пионер лагерлеринге, школары бүдүрүге участоктарына бойдус камгалаалынын патрульдарын, чаагажыдылга, септеле ажилдарына киржил отрядтарын, кыргашкарга, инвалидтерге дузалаар бөлүктөрн тургустура чогуур.

Чайгы үеде уруглар биле ажилга киржил турар Кызылдың педагогика институтунун, башкы училшесинин болгаш өске-даа өөредилге черлеринин студенттери база сургууларын ажилыг идея-кейлидери, анаа контролду күштөлдирер артык эвес. Черле ынчан школарының дыштанылганын, оларнын ажилын башкаарып турар кижилер, бирги ээлчегде, башкылар, анаа белик харысгалгалыг болуп, өске ажилдакчыларын удурут, башкажыры чугула.

Чай-84 — бистин уругларыска кадыкшылдың, дыштанылганын болгаш күш-ажылдың чайы болзун дээш сагыш салышкыны бирги ээлчегде улус өөредилге ажилдакчыларын болгаш партия, совет, профсоюз, комсомол база ажил-агый, бүдүрүге удуруткучуларын кичээлгейинин төвүгө турар ужурут.

Чөөн-Хемчикте «Чыраа-Бажы» совхозун Шык-Бажы сүт-бараан фермазының коллективниң ийле-лиг чылдың бирги чартында 270 тонна сүтү күрүгө садар ужурут. Эрткен айның тоңтузунге чедир 190 тонна сүт дуааттыган. Моон алгаш көөрге, чартык чылда сүт садар планын совхозтук күсүдип апарып бүгү аргалары бар боп турар. Чартык чылдың планын ооналдын күсүдүр дээш кандыг хемчеглерин ботландырып турарынын дугайында интервьюни бистин корреспондентис К. Монгуш ол совхозтук кол зоотехник Олег Донгакович Кызыл-оолдан алган.

— Силеринг совхозта сүт бүдүрү талазы биле кол черин ээлеп турар ферма Шык-Бажы сүт-бараан фермазы болган. Хорун-Даг салбырында Дон-Терек сүт-бараан фермазын бо фермазын биче салбыры деп чугаалап болур. Планын ооналдарын чединишкенин күсүдүрүгө Шык-Бажы сүт-бараан фермазынын кирип турар удуз-хуузу удуз. Бирги чартык чыл доостурунун кырында келген. Совет Тываның 40 чыл оюнга уткуштур бо фермаларда чорудуп турар ажилдар кандыгы? Черле ынчан байдал кандыг боп турарыл, Олег Донгакович?

— Бистин совхоз 1984 чылдың бирги чартында 270 тонна сүтү күрүгө садар планын. Эрткен беш айларда 190 тонна сүтү күрүгө дуадыдымыс. Бирги кварталда сүт дуаар талазы биле көргүзүлгөсү черде шору болган. Бирги кварталда 126 тонна сүтү күрүгө садган бис. Амгы байдалды алгаш көөрге, ийги кварталдың ийги айы тепкен-даа болза, сүт бүдүрүгө өнүктүрүлгөсү темпийн оюжум болуп турар. Бо хүн-нерде Шык-Бажы сүт-бараан фермазынын саанчыларының сүтү саап турар инектеринин саны 200, төрүрү 500 баш. «Совет Тываның 40 чылдына — шалычы 40 неделя» деп куш-ажылды ээлчегде бүгү саанчылар болгаш кадарчылар хаара туттунган. Чарыштын түнелин чеди хонуктап үн-дүрүп турар бис.

— Ам саап турар 200 инектен хүнде чеме хире сүтү күрүгө дуаа турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамы, ону бүдүрү оюжум темпийн чоруп турар деп үстүнде чугааладым. Оң чылдагынын мынчаар тайлыбырлап болур. Малдың ажалда, чедирлгези ам-даа чогуур денелде чедир тургустуунамын, саанчы бөрүзү бар арга-куралдарын долу аягылабайн турарында. Шык-Бажы, Дон-Терек сүт-бараан фермаларынын саанчылары хүнде шупту саап турар инектер 1400 литр сүтү саап, оң 1300-үн күрүгө дуаап турар. План дуаар адыр болза, бо саап турар инектерден хүнде 1600—1700 литр сүтү саап, эң авазы дээрлеме 1600 литр сүтү күрүгө дуаап ужурут бис. Шык-Бажы сүт-бараан фермазында 127 бызаа дорутуп турар. Төрүрү инекке оонаштыр малдың чаш төлүгүн беш саанын планын чедир күсүдүрүмөй турар.

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-

жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл?

— Июнь 3-те фермазын ажил-инектерин чылдаа көжүп чед берген. Чылга-лаар мурунда саалда апар-раттарын мында четчелеп тургускан. Сүт соодар чай-гаар бүткен «соодукчуну» септер дерзин. Немедде чедирлгези инек саар үеде база-ла организмниң. Бо хемчеглерин ап чорудуп эгелээнин ачызында сүт саалдамы чооту бедид эгелээ. Июнь 10-дан бээр күрүгө дуаа сүтүн хем-чээли 2000 литр чедир өзе берген. Чылгага көжүп келген соонда ферма эргелек-чизин Д. С. Ооржак тус-тус саанчылар биле арга-сүмөни солчуп, сүт саалдамын көүдүр дээш чүгүмүз ажил дээрин олар биле ажил-чакыт чокка чугаалажып, чамдык организмниг хемчеглерин ап чоруткан.

— Сүт саалдамы, ону бүдүрү оюжум темпийн чоруп турар деп үстүнде чугааладым. Оң чылдагынын мынчаар тайлыбырлап болур. Малдың ажалда, чедирлгези ам-даа чогуур денелде чедир тургустуунамын, саанчы бөрүзү бар арга-куралдарын долу аягылабайн турарында. Шык-Бажы, Дон-Терек сүт-бараан фермаларынын саанчылары хүнде шупту саап турар инектер 1400 литр сүтү саап, оң 1300-үн күрүгө дуаап турар. План дуаар адыр болза, бо саап турар инектерден хүнде 1600—1700 литр сүтү саап, эң авазы дээрлеме 1600 литр сүтү күрүгө дуаап ужурут бис. Шык-Бажы сүт-бараан фермазында 127 бызаа дорутуп турар. Төрүрү инекке оонаштыр малдың чаш төлүгүн беш саанын планын чедир күсүдүрүмөй турар.

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамы, ону бүдүрү оюжум темпийн чоруп турар деп үстүнде чугааладым. Оң чылдагынын мынчаар тайлыбырлап болур. Малдың ажалда, чедирлгези ам-даа чогуур денелде чедир тургустуунамын, саанчы бөрүзү бар арга-куралдарын долу аягылабайн турарында. Шык-Бажы, Дон-Терек сүт-бараан фермаларынын саанчылары хүнде шупту саап турар инектер 1400 литр сүтү саап, оң 1300-үн күрүгө дуаап турар. План дуаар адыр болза, бо саап турар инектерден хүнде 1600—1700 литр сүтү саап, эң авазы дээрлеме 1600 литр сүтү күрүгө дуаап ужурут бис. Шык-Бажы сүт-бараан фермазында 127 бызаа дорутуп турар. Төрүрү инекке оонаштыр малдың чаш төлүгүн беш саанын планын чедир күсүдүрүмөй турар.

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамы, ону бүдүрү оюжум темпийн чоруп турар деп үстүнде чугааладым. Оң чылдагынын мынчаар тайлыбырлап болур. Малдың ажалда, чедирлгези ам-даа чогуур денелде чедир тургустуунамын, саанчы бөрүзү бар арга-куралдарын долу аягылабайн турарында. Шык-Бажы, Дон-Терек сүт-бараан фермаларынын саанчылары хүнде шупту саап турар инектер 1400 литр сүтү саап, оң 1300-үн күрүгө дуаап турар. План дуаар адыр болза, бо саап турар инектерден хүнде 1600—1700 литр сүтү саап, эң авазы дээрлеме 1600 литр сүтү күрүгө дуаап ужурут бис. Шык-Бажы сүт-бараан фермазында 127 бызаа дорутуп турар. Төрүрү инекке оонаштыр малдың чаш төлүгүн беш саанын планын чедир күсүдүрүмөй турар.

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

— Сүт саалдамын темпийн бедидер, күрүгө дуаа сүтү шыпыры эки-жидер, ону күрүгө дуаа-рым көүдүр талазы биле кандыг хемчеглерин ап чорудар деп турарыл? Чартык чыл планын чединишкенин күсүдүр дээш, хүнде чеме килограмм сүтү бүдүрү чогууру? Бо хүн-нерде чедир чеме бызаа камгалап алдынганы?

К. У. Черненкоун америк журналист Дж. Кингсбери-Смиттин айтырыгларына ХАРЫЛАРЫ

Айтырыг. 1985 сан-хөө чылымниң шериг бюджетиниң күсүл-биле акшаландырып планнап турар Р. Рейганың администрациязынын киргени шериг программанын чугаалажып коруп турганынын үезинде АКШ-тың конгрессинин төлөөкчилер палатазы, бир эвес СССР болгаш өске-даа чурттар мындыг шенелдерден ойталаан таварылгаларда, космоска спутникке удуз америк чепсекти шенелдезин кылдырып акша-хөргөни тускайлаарын хоруп турар айданн хулаап алган. Айтынган бадылашкынынын барымдаалааш, СССР-ниң чааа АКШ-биле боттарынын аразына үндөспөстүгү, спутникке удуз чепсекти шенелдерин ам-даа бир азы оң-даа хей чылдарда сонгарладырынга чепсээренип болур ирги бе?

Харым. Төлөөкчилер палатазында ол бадылашкыны боо-чепсекти эидере бүдүрүлгөсү космос дегеминче шипитип, нентереп болурунга америк хойду-дүрүм үндүрүлгөсүнүн сагышсыраашкынын илердеп турары тодаргай-дыр. Ынчаар дүрүренин бүгү үндөспөстүгү бөр-даа боп турар. Айтырыг аам: космосту милитаризааарин амдыгаштаа-на, баш удуз болдурбас бе азы ол бүгү кичи төрөлтөгөштин кырынга дигрелген өлүмүнү айылдык үер дозу болу бөр бе? деп мынчаар салдымын турар-дыр.

Совет Эвилелин алаа хамаарыштыр кандыгыл дээр-ге, космос тайбын хевээр төрүзү дээш ол чайгыш чокка чүтүп турар. Ол сорулганы шипитирлээригиде ийги кылырычче чүтүтүшпаш, СССР эртен чылда спутникке удуз чепсекти космос дегеминче салып үндөспөстүгүсүлгөсүн чыгуу бугаар болуна алган. Эскээр чугаалаарга, өске күрүгөдөр оларны биле калы АКШ кандыг-даа хевириниң спутникке удуз чепсиз космос-че үндүрүлгөсү амдыгында сонсадып турары бүгү үе-ниң иштинде мындыг салып үндүрүшкүнерин кылбы-зынын чангыс таладыг хорутушкунун кылган. Ол хү-

лөөлгөдө спутникке удуз чепсекти шенелде салып үндүрүшкүлүн база кыл-базын айтып турары билдингир. Совет Эвилелин чарлааны ол кызыгаарлаашкыны күштүг боп үргүлчүлөп турар. Оң-биле нады бистер ол хорутушкун бүгү талазы биле ажилыг болза-даа, ону амгы үеде бар боп турар ыдыг системаларын хорутуу-биле нады спутникке удуз чепсекти бүрүн удуз-наарычче чүлө баштайгы бадым кылдыр саап турар бис. Бистер чогуу-на оон ужурундан ол дугайында дугуржулганы чедип алыры биле албан ужурунда тускай чугаалажышкынына оозадыдышкын чокка эгелеп кирерин АКШ-на санадап турар бис.

Совет Эвилелин бо айтырыг талазы биле тодаргай саналдары эки билдингир, оларны КНО кеңигүнү күрү-нелерин хей кезин детип турар. Чүлө АКШ-тын чааа удурулуп турар. Айтырыг. Спутникке удуз чепсекти шенелдерин болдур-базын дээштин-биле контролду болур бе, бир эвес болур болза, канчаар кылыры?

Харым. Спутниктерге удуз чепсектерин шенелдерин сонсадырын контролдулары, бир-ле дугаарында талаар-да бар турар национал тех-никтиг чепсектерин дуза-зы биле дээштин контрол-даары болдурар деп чүлө Совет Эвилелин бүдүрүп турар. Ындыг түнелдерин болдурарынын дугайы териниң медетелдерин белин бадытап турар. Спутник-терге удуз орбитага ужулар боо-чепсектерин шенелде-зин сонсааткан дугайында талаарыны дугуражы-зынын сагыттынын турарын чогуумчалыг контролду-ларын талаарда бар болуп турар космос объектилерин хайаарынын чепсек-херекселдерин кандырып бо-лур. Спутниктерге удуз ор-битага үнөмс боо-чепсектер-ге хамаарыштыр алыр бол-за, үстүнде адыттыган чеп-сектерден аныкта. Каттыш-кан Штаттарын болгаш Совет Эвилелин курга

га ажилычыннар биле чуга-алажып, оларын аныктап, чурттап турар байдалдарын сонургаан. Ажилычыннар болгаш специалистер-биле ужуражышкынынын үезинде онза кичээлгенин Улуг Ой-лабынын 67 чылынга уткуштур магистралдың бүтү орунга посылдыр шипитир чабдыгын ажилдар дээш БАМ-ның коллективтерин харыскалгалыг хулаагези хандыры биле туудт ажилдарын шапкынчы-дарын айтырыгынычче уг-ландырган.

Г. А. Алиев ол ышкан транспорт конвейериниң өске-даа кеңеттеринде ажил-херектерин байдалы биле таныжып, Лена хемде Осет-рово болгаш Врангель му-дуздурунда — Восточный порттарга, Владивостоктун садыг портуна чоран.

Братск ГЭС-не, Ленинни комсомол аттыг судно кыл-дар заводка, Амурда-Ком-сомольскинде Ю. А. Гага-рин аттыг удуз чүлө за-водна болгаш ол каанын өске-даа бүдүрүлгөлеринге баргаш, эртем-техниктиг деп-шишлениң чединишкенин

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвөдиниң конгулдалар түнелини дугайында дыннадыг

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

— Бай-Тайга районун «Ка-ра-Хөл» совхозтун сардык-чызы; — № 68 Шеми конгулда округундан — Сергей Сеид-динисев ОНДАР — Чөөн-Хемчик районда «Больша-Хемчик» совхозтук хойуузу; — № 82 Шынаа конгулда округундан — Валерий Иванович ХОНАИ — Кызыл-районда «Тере-Хөл» сов-хозтун инек кадарчызы; — № 95 Бай-Хаак кон-гулда округундан — Вик-тор Дмитриевич КУРКУТОВ — СЭПН Танды райкомунун бирги секретары.

Тандыда ССРЭ-ниң 50 чылдыг совхозтук Кара-Булуз сүт-бараан фермазынын ажил-инек-лери районда сүт-бараан

фермаларынын аразында социалисттик чарышка идея-кейлиг киржил, анаа каш удаа тимлекчи болуп келген.

Тандыда ССРЭ-ниң 50 чылдыг совхозтук Кара-Булуз сүт-бараан фермазынын ажил-инек-лери районда сүт-бараан

БОНН. ГСДП-ниң көс-кү ажилдакчызы Э. Бар бундестагга чүве чуга-лааш, ортукм ырашылдыг америк адролук ракеталары ГФР-ниң девискээринге тур-гузарын сонсадырын негез, Нидерландынын чаааын чуртка 48 америк чалы-ныг ракеталарын тургуза-рын сонгарладыр дээш шипитир-биле холбайшты «ногааннар» партиязынын бөлүгүн не

Хүлээлгелернийн экономиктиг үндэснийн экижидер, оларның боттаныышкынын доктаамал хынаар, сөстүн болгаш ажыл-херектиң карышпазын чедип алыр

(СЭКП ТН-ның чарыш дугайында үндүргөн доктаалындан).

ӨЗҮЛДЕНИН БАЗЫМНАРЫ

- Кызылдың үлөтүр барааннарының садымына 1976 чылда 446 кижи ажылдап турган болза, ам 580 кире кижи четкен.
- Ортумак шалың төлөвир сес чыл мурунда кижи бүрүзүгө онааштыр айда 139 рубль турганындан 157 рубль чедир өскөн.
- Кижини санынга онааштыр 1976 чылда 526 муң рубльдин бараанын саткан болза, эрткен чылын 630 муң рубльдин бараанын саткан (чурттанчылар санын өзүп турарын база барымдаалаар).
- Ол-ла чыл биле деңизге найыспалдың чурттанчылары хеп чуур машиналарны

78 муң рубльге, соодукчуларны 64 муң рубльге, автомашиналарны 645 муң рубльге, телевизорларны 490 муң рубльге хейнү садып алган. Ол ышкаш ук садыг кызылчыларга мотоциклдерни, даарань машиналарны, радиоприемниктерни, электрелиг пылесостарны ол чылдазындан хейнү саткан.

БҮЗҮРЭЛ — КИЖИЗИДИКЧИ КҮШ

◆ Дагдыныкчы дагдыганның дугайында ◆

Кызылдың үлөтүр барааннар садымына барык чээрби хире чыл ажылдап келдин. Бо үениң дүргүзүндө чаартыгалар коллективте дыка хей болгула.

«Саян» универмаг — кыгдылчарының чоргаарлы. Найыспалда эң угуз магазинивис бо. Мен ол ажитынары билек-де ажылдап кирдим. Садыгжылап эгелээн мен. Оң хой саныг интернационалы коллективте ам даа ажылдашпаан мен.

Садыгжылашкының культуразын бедирбиле дилеп тып турарымыс чаа аргалар хей дээрин үстүндө чугааладым. Оларның чамдыктары ажилаттыкызынаа бодун шыныктырып шыдавын-даа баргылаан. Сөөлү, ам ажиллап турарымыс, ажитынык кескузбиле илдеп арганын дугайында чугаалап көрей. Оңу ийи хире чыл мурунда ажиллап эгелээн бис.

Оңу «чүгүлээн кам саныг кижиге материалдыг ээ харыс салга» дээр. Оңу үзүрүн таймлырлары-биле бистин бригадалыкты чыжеке кирип көрей.

Бистин секциявыста (ол бир бригадалык ажылдап турар) 11 кижи бар. Оларның бежи материалдыг ээ харыс салгады. Оңе садыгжылар акша-шалынын бистин-биле демей хемчээге ап турар-даа болза, дугадал-самчылдап даш төлөсө.

Ол арганы шингээдип алып деп турууда бригадалык чамдык кижини төпсөөрешпей турган. Дезинке-даа кижилер бар. «Хей түнүгү бараан-биле холбошкан ажилга шупту кижилер ээ харыс салгалыг болуп болгай, оң херээ чул, чамдык кижилер кичээгил чөгү-биле бараан чидиргеп, өскөдөр төлөөр эвес» диккен чугаалаар-даа тургулаан.

Оңу баштай болзаарга, шындаа ышкаш. Шындаа ындай болгу дег. Материалдыг ээ харыс салга чок кижиле чүгү боор, самчылдаа-даа төлөөр эвес, хүн эрттирип турар-да ол ышкаш. Дескен кижилер база ындай бодолдун чорутунаар.

Инда өске тала барын кылда баштай эскербез. Кол чуул акта-төгерикте эвес, кижини, совет кижини, арын-турунде. Кижиге бузу ред — кижизидикчи күш. Ук арганы шингээдип алганымыс баштайгы хонуттардан-на оңу эскерип каап бис. Мындай чүвө.

Биске бир садыгжы турган. Ол материалдыг ээ харыс салгалыг тургап, хайгаараар чегинче-даа шоолут илдеп кичээл салбас кижиге. Анда каш-даа чугаалап, өрө-самчылдап үнүп бузуруп, кичээлгеллиг ажилдарын сүмөлөп пат болган.

Ажылдагы бурзун боттаныышкыга бараан болуп турган эрелен-ээдек, кичээлгеллиг, келген кижиниң херээжиге бараанын тыпчып, ажитыг сүмени берип, черле садып алыкчының негелде-херээжиге хандырар даш эң культурулуг ажилдаа болза, ыңчан келген аалчы четтиргенин сеткилдеп болгаш оң талонун дилээр. Ыңчан садыгжы хандырарың шынар талоннарының бирээзин анча берип каар. Ук талонун садып алыкчы секцияның кассасында түс-көйгөз чеге сүп каар.

Ажыл шаты төңгөндө сенция өргөлөгичи азы оң оралакчызы талоннары санаар болгаш садыгжы бү-

рүзүнүн канчаар ажилдаанын тодаратар. Хүнүнү бозу «беш минута» хуралында ук түннелде дугайында бүтү коллективке дыңдадып, илдеп кел, илдеп чок болганын алап, чарлаар. Оңу нинти түннелни ай санында үндүрер.

Бо арганы ажылдаарга оң ажитынык маргылдаа чок. Ыңчалда-даа ол эвээш. Ажилдагы бурзун боттаныышкы түлээлгезин эки билдир, күш-ажылды чогадыкчы эзу-биле көөр, бараан саарылганын өздүлгезин курлавырларын дилеп ты-вар, күш-ажылдыг бүдүрүчүлүүн бедир даш демпсер кылдыр өөредир ужурулуг бис.

Бисте, Кызылдың үлөтүр барааннар садымына, куш-ажылды бригадалык арга-биле организастаарын шупту магазиниң чедип албайн турар дээрин айтыр херек. Дыка хой коллективтер эрти эзу-биле ажилдап турар. Ыңчанга бо чылдың төлөгүзү чедир бүтү магазиниң ол аргага шыда-чидер бис. Ыңчан садыгжылашкының культуразы улам бедир.

З. АРАКЧАА, Кызылдың үлөтүр барааннар садымына планкидизиниң начальниги.

АЖЫЛЫВЫСТЫ УЛАМ ЭКИЖИДЕР ДЭЭШ

СЭКП ТН-ның Чигине секретары, ССРЭ-ның Дээди Советинин Президиумунун Дагданыш И. У. Черненко бо чылдың март 2-де сонгузгалар мурунуга чугаазынга чоңу хуретгел барааннары-биле чет-чир саныг кылдыр хандырары дээр. Кижилерниң чаагай бодолдун бедирлерче углангаш хемчеглер болуп дээрин айткан. Ол сөстөр-үн Кызылдың үлөтүр барааннарының ажилдагы чыгышчы кижи-биле чугаалап даш удурулга болдуруп турар.

Социалистик хүлээлгелер-ниң планның онаалдарыны жандыт-чаа организастаарың чедип чыгышчы күүсөдиринге профсоюз организастаарың улуг ролюд. Оңу организастаарың ийден хей-ле күчүлөр хамыжар. Кызылдың үлөтүр барааннар садымына профсоюздер-ниң каттышкан комитетинин ажилдагы садыгжылашкы-ның культуразын бедирер. Совет Тываның 40 чылдың төлөгүзү куш-ажылдыг бедир-биле-де уткуурун коллектив чедип алып даш эвээш эвес ажилдарын кыл-лап чоруткан.

Оң бирги беш чылдың дөрткү чыгышчы эрткен беш чылдарында коллектив түр-мөктөн садар бараан, саарылганын планы 101,9 хуу жүзүстөн болгаш планда бөрүдүнгөндөн амыр 343,3 муң рубльдин бараан-нары чоңа саткан. Бараан саарылганын планын илдеп даша-биле кылат 100,9 хуу жүзүстөн. Бо үениң дүргүзүндө садыгжылашкы ажилды экижидер-биле организастаарың хемчеглерин эвээш эвээш ачурткан. барааннарың дегелер садыгжы оң амыр кылат, үнчү аркалыгы организастаарың, садыгжы алыкчы-

ларның конференцияларын 4 чеге эрттирген, хоорай-ларын дөртөн хире бүдүрүлгелеринге, албан черлеринге болгаш организастаарың кыл-гай, чүгө оон беш кири-ген түң 145 муң рубль аш-кан. Орулга кирип алыры-ның планы 105,6 хуу күү-сеттинген. Бараан саарыл-ганын өздүлгезин күш-ажылдыг бүдүрүчүлүүн бедиртениң күсели-биле чедип алдыган.

Мындай чедип чыгышчы коллективте социалистик чарыштың ачымында чедип алдыган. Нинти-биле Кы-зылдың үлөтүр барааннар садымында бүтү ажилдап турарларын 90 амыр хуу-зу бо хүннерде социалистик чарышче хаара туттуган, 60 кире хуузу куш-ажылды коммунист эзу-биле көөрү даш шимчээшкенде кирип турар. Социалистик чарыш-ча мурунку одуртуну коммунист күш-ажылдыг шалыңчыларын ээлеп турар. Оларның саны бисте 139 кижи, а ол эт даш демп-серип турарлар 112 кижи. Садыгжы коммунист күш-ажылдыг 6 бригадалык бар, комсомолчу-аияктарын 10 коллективни күрүне планна-рың күсөлдөзүгө илдеп-кейлиг кирип турар.

Садыгжы бүтү ажилда-чыларын социалистик чарышче 100 хуу хаара тудар профсоюздериниң кат-тышкан комитетин бодунун дөрт хүлээлгезин деп санап турар. Ыңчанга профсоюз хуралдарында, магазин-нерге болгаш каттыкчы-нынарга болгаш чыгыштар-га күрүне планнарың, социалистик хүлээлгелерин күсөлдөзүгө социалистик чарыштың ролюн даш-

ында чугаалап, оң кир-жикчилериниң чедип чыгыш-чын демделеп турар бис. Чарышка кол бира — мо-ральдыг болгаш материал-дыг илде бериникин. Чарыштың түннелни квартал-дап, чартык чылдап, чыл-дап профсоюздериниң кат-тышкан комитетин үндүрүп турар. Тинлекчилерин дуга-йында бүтү ажилдакчыларга налбаа-биле дыңдап, олар-га материалдыг шаңналар-ны тыпсыры чаччылаан.

Бо чылдың январьда са-дыгжы каттыкчыларының магазиниң коллектив-териниң хуралдары болгу-лаан. Анча бо чылдың соци-алистик хүлээлгелерин олар алдылаан. Ол ышкаш түс-түс бригадаларын бол-гаш ажилдакчыларын хү-лээлгелерин база чугаала-жып көргөн. Хүлээлгези бү-рүзүндө «Совет» Тываның 40 чылдың төлөгүзү уткуу-рулга-биле деп домктар кирип турар. Оларын ужу-р барымдаалап эвес, бар арга-курлавырларын, күштү, са-наа тургаш алылаан. Юби-лейге алдыр кылдыр алды-ган сөс ажил-херек-биле на-рышпас ужурул дээрин хуралды кирижикчилерин-даа чугаалап турганар. Ол шындаа ындай дээрин бо чылдың эрткен айларында байдал баданкап турар.

Бо чылдың бирги кварта-лының түннел-биле № 4 садыгжы каттыкчылыктын (ди-ректор А. И. Бойкина) тинлекч болуп үнгөш, шил-чир кызыл тукту, ашка пааналын чаап алган. «Эң тергилни бригада» деп атты № 3 магазинде «Суй-белек» салбырында Ч. Х. Саагын удуруган коллективинге ты-пыскап бис. Ол ышкаш «Эң тергилни комсомолчу-аияктар коллектив», «Эң

тергилни секция өргөлөгичи-зи», «Эң тергилни садыг-жы», «Эң тергилни аияк садыгжы», «Эң тергилни нарис», «Эң тергилни ажил-чын» деп аттарга дыка хой ажилчылар төлөтүп болгу-лаан. Оларга түс-түс белек-терин, ашка шаңналарын тыпсырылаан.

Садыгжыларның аиякты барааннарың санын, шынарларын база хамаар-жыр. Бир эвес баазада бар барааннар, магазиниң деглүлүлүгүндө чок болза, ол бистин бүрүзүс болу-ла. Ол даш товароветер бол-гаш өске-даа харыс салгалыг ажилдакчылар харылаар. Ыңчанга чарышта бир кол-черни ол ээлеп турар. Бо талазы-биле ажилымыста четпес чүгүлдер база бар. Ол ышкаш садыгжыларын талазындан нарык-хаагай алаар чорук үндэснин-биле чалгаттырмаан. Садыгжы алы-кчы чүгүл, ээлдек-ээлдек болуп эвес, анча тааржыр бараанын шилчип бээр, сүмөлээр даш садыгжы бү-сүзүнүн ажилдаа турарын чедип алып деп турар бис.

Чуртук профсоюздериниң XVII съездинге эконо-миктиң өзүлгезин чедип алырының күчүдү бырыс-ты — социалистик чарыш деп демделгезин болгай. Оңу шынынын садыгжы ажилда-чыларын аразында шил-чине баданкап. Ыңчалда-даа чедир кылбиле турар чүгүлдерин хей. Ол дуга-йында чоокта чаа болган ху-ралга база чугаалашкан бис. Бистин мурунуста ийи чу-гула байырлап чоокшупап олар. Ол дээрде Совет Тываның 40 чылы биле Садыгжы ажилдакчыларын проф-союзонал байырдалынын хүн.

ЧУРУКТАРДА: № 16 магазиниң садыгжызы С. Чигит садып алыкчы И. Санчынның херээжиге бараанын негелде эзуаар сүмөлөп, тып бээрге са-дып алыкчы оон «Хан-дырылганың шынар тало-нун» алгаш, тускай хаяр-жакче сүп-турда тырт-тырган; № 16 магазиниң иштикчи хевир.

ХОВАР БАРААН ХЕРЕК БОЛЗА

Кызылдың үлөтүр бараан-нар садымын № 19 мага-зинге чедип келиңер. Ында ийги чегиниң чиг-дин ду-маган даш ховар бараан садып алыкчы бар. Анча кээп, ында чүнүчүнү, кашты дужаарын, оон кандыг ба-раанын кайы хире хемчээлге алырын көргүсүн даңгы-биле тамнык алырар.

Ол бүтү-биле тамныкаш, ук магазинден ыраак эвее ийги чегиниң чиг-дин — со-индан пас, саазын аймаа хү-лээп ап турар албан черинге бедуктарың эрги идик-хем-кери, херекселерини, ажил-латтымыс саазыныңарны ду-магаш, талон бижидип алып силер. Ук талон-биле бистин магазиникс кээр.

Бистин магазиникс бир ай-да 60 муң кире рубльдин ба-раанын ченга садып турар. Оң үкен кире хуузу ийги чегиниң чиг-дин дужаган даш садып турар барааннар-ның өртз болур. Амыгладан үкен эгесин дужаган ха-маатылар даштыны идик, хе-лик, вельвет болгаш өске-даа барааннары, сава аймаан садып ап болу.

Т. ОДУРИНА, № 19 магазиниң садыг-жызы.

САДЫП АЛЫКЧЫГА-ДАА, САДЫГЖЫГА-ДАА АЖЫКТЫГ

◆ Дуржулга солчушкунундан тывылган ◆

КУШ-АЖЫЛДЫ брига-дала арга-биле органи-застаары — деп дескен ажилдаарың болгаш са-дыгжылашкы культу-разын бедирериниң чугула-бырамы. Ындай арганы бис-тин чуртуктуг чамдык адырларында, ол ышкаш са-дыгжылашкы ажилдап турар.

Ындай садыгжы ажилы-нда, материалдыг ээ харыс-салга-биле холбошкан адыр-да бо ажил онкай тала-ларга дээрин демделгези чугула. Садыгжылашкы, секция-нык болгаш өске-даа адыр-ларын ажилдакчылар ту-с-түс бригадалар болур.

Күш-ажылды шынар-ын өргөп башкаарының систе-мазы Кызылдың үлөтүр барааннарының садымына 1979 чылда тургустунган. Ук система күш-ажылды болгаш бүдүрүлгенин сагыл-га-чүрүмүн быжылгаарына улут илдеп болган дээр-син демделгээр херек.

Барымдаалап төлөөр. Ажилдыг ажитынык бол-гаш шынар бедирер, күш-ажылды курлавырларын до-лу ажилгаар соорула үлөтү-пүр барааннар садымын ажилдакчыларын муруну-га доктаамал садынып кел-ген. Ол аргаларың бирээ-зи-биле номчукчуларын та-ныштырып көрей.

Бо чылдың январьда са-дыгжы болук ажилдакчы-лары — экономистер, това-роведтер, садыгжылар, бух-галтерлер Курск хоорайга арга-дуржулга солчуп ко-руу, ук хоорайның төп уни-вермагыны дуржулгазын өөрчөп көргөш, садыг бү-дүрүлгезинге чамдык чүгүлдерин ажилгаар деп шийитилгези бис.

Ол саналды садыгжы бү-гү коллективтер деген. Хоорайның дөрткү микро-районга чоокта чаа тутту-ган № 16 магазиниң кол-лективни мурунчыларын санынга кирип, Совет Тываның 40 чылдыг уткуу-нүг бедирген социалистик хүлээлгезин алган. Чаа арга-ны ол магазинге бир дугаар

шингээдип алып деп ший-тирилгези бис.

Ук магазинге хандыр-лап шынар талонунун арга-зын ажилдап эгелээн бис. Ол кандыг аргал? Магазинде бригадалык чыл-да, кварталда, айда сайгар бараның талазы-биле дашлагын доктаамал каар. Коллектив бүрүзүгө ажил-даар кижилерин санын, аяаа төлөөр шалыңын фон-дузун тодаратар. Шалың төлөвирин кылганын барым-даалап расценка эзуаар-даа, доктаамал шалыңыларга штат эзуаар-даа төлөп тур-ар.

Бригадаларын тускайла-тыг, тодаргайлаарга, чактыс мергезилдин кижилерин контрол-кассирле-рин азы садыгжыларын түс-түс-даа тургузуп болур. Номлектиң бригадаларга лызы-бүрү мергезилдин кижилер кирилер.

Состанды кижилерини саны 10-дан өрү бригадаларга бригадалык чөвүл-дүнү кирип. Кожуну бүтү-нүч нинти херекке күтү-п ажилды кирилетинин

коэффициентин ук чөвү-лөд тодаратар. Ажилдагы-нып турган дуржулгаардан алгаш көргө, кижиге бүрү-зүк кирген салышкынын бригадалык чөвүлди эң не шы-ныны-биле үнелээр болган, ол чүгүл шаңнал акааны эвес, нинти ажилдаа ша-лынын бешин дыка чөп ха-ваар.

Бригадалык төлөөр-биле көрдүнгөн шалың фондусу-нун хемчээлгези дүштүр бригадалык чөвүлди күш-ажыл-чы кирилгенин коэффициентин (ККК) барымдаалап, шаңнал акааны илдеп кел-сиди садыгжыга 200 хуу чедир-даа төлөп болур, багай ажилдаа кижилер 100 хуу-даа каапы каалтар эргел.

Бригадалык кижиге бүрү-зүгү ажилын хүн бүрү са-нап, түннээрине ажилла-ры-биле күш-ажылды шы-нарын өргөп башкаары-нын болгаш күш-ажылды шынарынның коэффициентини сү-мөлөп турар көргүзүлгенин баымдаалаары чугула. Ы-ңчан бригадалык кижиге түс-түс-даа чедип чыгыш-чы

ри-даа, чамдык кижилерин коошкан ажилда-да илдеп келер. Кижиге бүрүзүгө ха-марыштыр күш-ажылды кирилгенин коэффициентини ыңчан эң не шы-ныны-биле тодарар.

Ажыл шаты эгелээлгези сенция азы килдиз өргөлө-гичи хандырлагың шынар талонун бригадалык кижиге-не санал турган, хү-лээдип бээр. Бир эвес са-дыгжы контролдер садып алыкчыга бараан болуп тур-ган эрелен-ээдек, кичээл-геллиг, келген кижиниң херээжиге бараанын тыпчып, ажитыг сүмени берип, чер-ле садып алыкчының негел-де-херээжиге хандырар даш эң культурулуг ажил-даа болза, ыңчан келген аалчы четтиргенин сеткил-деп болгаш оң талонун дилээр. Ыңчан садыгжы хандырарың шынар талоннарының бирээзин анча берип каар. Ук талонун садып алыкчы секцияның кассасында түс-көйгөз чеге сүп каар.

Ажыл шаты төңгөндө сенция өргөлөгичи азы оң оралакчызы талоннары санаар болгаш садыгжы бү-

МАГАЗИН x 16

ТАЛОН

качества обслуживания

ВАС ОБСЛУЖИЛ ПРОДАВЕЦ

БЛАГОДАРИМ ЗА ПОКУПКУ!

рүзүнүн канчаар ажилдаанын тодаратар. Хүнүнү бозу «беш минута» хуралында ук түннелде дугайында бүтү коллективке дыңдадып, илдеп кел, илдеп чок болганын алап, чарлаар. Оңу нинти түннелни ай санында үндүрер.

Бо арганы ажылдаарга оң ажитынык маргылдаа чок. Ыңчалда-даа ол эвээш. Ажилдагы бурзун боттаныышкы түлээлгезин эки билдир, күш-ажылды чогадыкчы эзу-биле көөр, бараан саарылганын өздүлгезин курлавырларын дилеп ты-вар, күш-ажылдыг бүдүрүчүлүүн бедир даш демпсер кылдыр өөредир ужурулуг бис.

Бисте, Кызылдың үлөтүр барааннар садымына, куш-ажылды бригадалык арга-биле организастаарын шупту магазиниң чедип албайн турар дээрин айтыр херек. Дыка хой коллективтер эрти эзу-биле ажилдап турар. Ыңчанга бо чылдың төлөгүзү чедир бүтү магазиниң ол аргага шыда-чидер бис. Ыңчан садыгжылашкының культуразы улам бедир.

З. АРАКЧАА, Кызылдың үлөтүр барааннар садымына планкидизиниң начальниги.

(Бо арылгы материалда-рын «Шынын» корреспонденттери Д. Чыдын биле В. Кара-Сал олар белегези).

